

YASHIL

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№3

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2026

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, mart.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukurimova Dinara Rustamxanovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirathbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhriddinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyea Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

RAQAMLI IQTISODIYOTDA TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATINING IQTISODIY XAVFSIZLIGIGA TA'SIR ETUVCHI TIZIMLASHTIRILGAN TAHDIDLAR.....	40
Qodirov Tuyg'un Uzoqovich, Nabiyev Bexzod Shavkatovich	
SANOAT TARMOQLARINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSIYA VA TEKNOLOGIK MODERNIZATSIYANING O'RNI	44
Boboqulov Sanjar Bahromqulovich	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI BAHOLASHNING USLUBIYOTI VA UNING SOLIQ TIZIMIDA QO'LLANILISHI	49
To'xtabayev Oybek Odilovich	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISHDA RAQAMLI TEKNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH BO'YICHA ILG'OR XORIJIY TAJRIBALAR.....	56
Ismailov Bobir Salomovich	
TIJORAT BANKLARI INVESTITSIYA FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-NAZARIY JIHATLARI	62
Yangiboyev F.B.	
MINTAQAVIY IQTISODIY SALOHİYATDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH.....	68
Turayev Og'abek Kaxramonovich	
XORIJIY MAMLAKATLARDA TO'QIMACHILIK KLASSTERLARINI RIVOJLANTIRISH TAJRIBASI.....	75
Yusupova Feruza Yo'ldoshevna	
BANK XIZMATLARI SIFATINI BOSHQARISHNING INTEGRATSION VA ADAPTIV MODEL.....	83
Ibroximov Ilxomjon Shavkatjon o'g'li	
QURILISH TASHKILOTLARI FAOLIYATINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI EKONOMETRIK MODELLAR ASOSIDA BAHOLASH	89
Qidirniyazov Ajiniyaz Sherniyazovich	
ICHKI NAZORAT VA KORPORATIV BOSHQARUV TIZIMIDAGI XAVFLARNI BOSHQARISH	94
Islamova Nargiza Mirzaxidovna	
TURIZMNING MINTAQADA IQTISODIY RIVOJLANISHIGA TA'SIRI	104
Rasulova Muxabbat Teshabayevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSİYALARNI JALB QILISH ORQALI INVESTITSION JOZIBADORLIKNI OSHIRISHNING HOZIRGI KUNDAGI HOLATI TAHLILI	111
Begamov S.X.	
RETHINKING JOB CREATION: ONTOLOGICAL AND EPISTEMOLOGICAL FOUNDATIONS OF MACROECONOMIC EMPLOYMENT ANALYSIS.....	116
Zakhidov Azizbek Rustamovich	
HUDUDIY TURIZM KLASSTERLARINI SHAKLLANTIRISH VA ULARNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	125
Ro'zimova Xusnora Mirzobek qizi	
SUG'URTACHILIK VA O'ZBEKISTONDA SUG'URTA SEKTORINING HOLATI.....	129
O'runboyeva Sotima Alisher qizi	
GO'SHT VA GO'SHT MAHSULOTLARINI SANOAT USULIDA QAYTA ISHLASHDA XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBALARI.....	134
Kaydarova Sitara Suranbay qizi	
KORXONALAR QIYMATINI BAHOLASH VA BOZOR BAHOSINI SHAKLLANTIRISH METODOLOGIYASI.....	139
Abduraxmanov Sherzodbek Ravshanovich	
YASHIL IQTISODIYOT: EKOLOGIK BARQARORLIK VA IQTISODIY SAMARADORLIK UYG'UNLIGI.....	145
Jamalidinova Asalxon Saliyevna	
2025-YILDA O'ZBEKISTON UCHUN ENG YAXSHI 10 TA TRANSPORT TEKNOLOGIYALARI VA INNOVATSIYALARI	151
Mamasaliyeva Mukaddas Ibadullayevna, Beketov Timur Kazakbayevich	

MAHSULOT TANNARXINI ANIQLASHNING INTEGRATSIYALASHGAN YONDASHUVLARI: AN'ANAVIY VA ZAMONAVIY TIZIMLAR QIYOSIY TAHLILI	155
Tulyaganov Abdumalik Abdiraximovich	
ИННОВАЦИОННО-ИНВЕСТИЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ В НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ: ИНТЕРПРЕТАЦИЯ ТЕОРЕТИЧЕСКИХ ПОДХОДОВ	163
Хайдарова Ёркиной Аскар кизи	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA INNOVATSION TADBIRKORLIKNI QO'LLAB-QUVVATLASHNING FISKAL VA INSTITUTSIONAL MEKANIZMLARI	170
Mamatova Nodira Mirzavaliyevna	
ЗЕЛЕНАЯ ЭКОНОМИКА И УСТОЙЧИВЫЕ ИНВЕСТИЦИИ: ФОРМИРОВАНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ МОДЕЛИ ПЕРЕХОДА ТЕПЛИЧНЫХ ХОЗЯЙСТВ ТАШКЕНТСКОЙ АГЛОМЕРАЦИИ НА СОЛНЕЧНЫЕ СИСТЕМЫ ЭНЕРГОСНАБЖЕНИЯ	178
Срождидинова Зарина Хайриiddиновна, Абдувалиева Зилола Абдуллаевна	
MAMLAKATIMIZDA QISHLOQ HUDUDLARIDA XIZMATLAR SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI	186
Yuldashova Nilufar Ziyabayevna	
RIVOJLANISHDA RAQOBAT EMAS, BALKI HAMKORLIKNING USTUVORLIGI: NAZARIY VA AMALIY TAHLIL	190
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich	
IJTIMOY HIMOYA QAMROVINI KENGAYTIRISH MEKANIZMLARI VA "QAMRAB OLINMAGAN O'RTA QATLAM" MUAMMOSI	196
Bafoev Farrux Jo'raqulovich	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA EKOLOGIK BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISH	202
Shanazarova Gulyoraxon Baxtiyarovna	
O'ZBEKISTON STARTAP EKOTIZIMIDA INVESTITSIYA JALB QILISH JARAYONINING INSTITUTSIONAL MUAMMOLARI VA ULARNI BARTARAF ETISH MEKANIZMLARI	208
Xoliqova Xurshidaxon Xayotjon qizi	
INNOVATSION IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH SHAROITIDA STARTAP EKOTIZIMINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY JIHATLARI	214
Usmanov Gafurjon Shavkatovich	
QURILISHDA ISHLAB CHIQARISH VA SIFATNI BOSHQARISH TIZIMLARINING RIVOJLANISHI	220
Buriyev Xakim Toshimovich, Usmanov Ilxom Achilovich	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSION MUHITNI TAKOMILLASHTIRISHNING STRATEGIYALARI	225
Xolov Sherali Axrorboyevich	
2010-2024-YILLARDA O'ZBEKISTONDA TO'QIMACHILIKNI INVESTITSIYALASHNING EKONOMETRIK TAHLILI	229
Ashurov Shuhratbek Quddat o'g'li	
TIJORAT BANKLARI MOLIVAVIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHNING ZAMONAVIY USULLARI	233
Sherbekova Kamola Norbekovna	
AHOLI MOLIVAVIY SAVODXONLIGI DARAJASI VA UNI BAHOLASHNING ILMIY-USLUBIY ASOSLARI	243
Abduvoxidov Akmal Abdulazizovich	
MARKAZIY BANK KURS SIYOSATI SAMARADORLIGINI OSHIRISH USULLARI	249
Saydullayev Nodirbek Narzullaevich	
O'ZBEKISTON MINTAQALARIDA BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISH SALOHİYATI VA MUAMMOLARI	258
Raupov Shuxrat Soyibovich	
ЭКОТУРИЗМ В УЗБЕКИСТАНЕ: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ	264
Абидова Дилфуза Игамбердиевна, Рахматуллаева Зулайхо Хасан кизи	
DIGITAL ECONOMY AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE: BUSINESS CHANGE IN THE REGIONS	270
Abdullayev Muzaffar Abdujabbarovich	

QISHLOQ XO'JALIK MAHSULOTLARINI QAYTA ISHLASHDA IOT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH.....	273
Mirzaev Dilshod Artikovich	
ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПРИМЕНЕНИЯ МЕХАНИЗМОВ ФИНАНСИРОВАНИЯ СТАРТАП-ПРОЕКТОВ В ВУЗАХ УЗБЕКИСТАНА	279
Касимова Наргиза Сабитджановна	
YASHIL IQTISODIYOTNING NAZARIY ASOSLARI VA UNGA ILMIY YONDASHUVLAR.....	284
Ismoyilova Mahliyo Oybek qizi	
BOSHQARUVDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR (OLIV TA'LIM MISOLIDA).....	289
Karievva Gulnora Abdullayevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
TIJORAT BANKLARIDA KORPORATIV MIJOZLARGA XIZMAT KO'RSATISHNING AMALDAGI HOLATI VA ASOSIY TENDENSIYALARI.....	295
Qurbonov Odilbek Ro'zmatovich	
O'ZBEKISTONDA SPORT FEDERATSIYALARI VA ASSOTSIATSIYALARINI SAMARALI BOSHQARISH TIZIMINI MODERNIZATSIYA QILISH YO'LLARI	302
Umed Farmonkulovich Radjabov	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARI FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHGA QARATILGAN IQTISODIY MEKANIZMNI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI VA ULARNING AMALIY AHAMIYATI	307
Mullayeva Mexrangiz Axtam qizi	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MUAMMOLARI VA ULARNI BARTARAF ETISH YO'LLARI (NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA)	313
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Muradova Nazira Raximjanovna	
RAQAMLI MARKETING VA ONLAYN PLATFORMALAR ORQALI EKOTURISTIK MAJMUALARNI OMMALASHTIRISH TRENDI	318
Xolmatova Parvina Asliddin qizi	
O'ZBEKISTONDA SOLIQ MA'MURCHILIGI STRATEGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI VA ULARNI YECHIMLAR	323
Normurzayev Umid Xolmurzayevich	

O'ZBEKISTONDA SOLIQ MA'MURCHILIGI STRATEGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI VA ULARNI YECHIMLAR

Normurzayev Umid Xolmurzayevich

Yirik soliq to'lovchilar bo'yicha inspeksiya soliq bosh inspektori, i.f.d.dotsent,

ORCID: 0009-0001-0130-8766

E-mail: Umid.Normurzayev@soliq.uz

Annotatsiya. Ushbu maqolada O'zbekiston Respublikasida soliq ma'murchiligi tizimini transformatsiya qilishning strategik yo'nalishlari tadqiq etilgan. Tadqiqot davomida soliq to'lovchilarga xizmat ko'rsatish sifatini oshirish, yashirin iqtisodiyot ulushini qisqartirish hamda raqamli texnologiyalarni joriy etish masalalari tahlil qilingan. Shuningdek, maqolada soliq nazorati jarayonlarini avtomatlashtirish va inson omilini kamaytirishga qaratilgan mualliflik takliflari hamda ilmiy asoslangan yechimlar ilgari surilgan.

Kalit so'zlar: soliq ma'murchiligi, strategik rivojlanish, raqamlashtirish, yashirin iqtisodiyot, soliq nazorati, xavfni tahlil qilish, soliq islohotlari.

Abstract. This article examines the strategic directions for transforming the tax administration system in the Republic of Uzbekistan. The study analyzes issues related to improving the quality of services provided to taxpayers, reducing the share of the shadow economy, and implementing digital technologies. The paper also proposes authorial recommendations and scientifically grounded solutions aimed at automating tax control processes and reducing the influence of the human factor.

Key words: tax administration, strategic development, digitalization, shadow economy, tax control, risk analysis, tax reforms.

Аннотация. В данной статье исследуются стратегические направления трансформации системы налогового администрирования в Республике Узбекистан. В ходе исследования проанализированы вопросы повышения качества обслуживания налогоплательщиков, сокращения доли теневой экономики и внедрения цифровых технологий. В статье также предложены авторские рекомендации и научно обоснованные решения по автоматизации процессов налогового контроля и снижению влияния человеческого фактора.

Ключевые слова: налоговое администрирование, стратегическое развитие, цифровизация, теневая экономика, налоговый контроль, анализ рисков, налоговые реформы.

KIRISH

Zamonaviy bozor iqtisodiyoti sharoitida davlat budjeti daromadlarining barqarorligini ta'minlash hamda tadbirkorlik muhitini yanada yaxshilash bevosita soliq tizimining samaradorligiga bog'liq. O'zbekiston Respublikasining Yangi taraqqiyot strategiyasida belgilangan vazifalar doirasida soliq yukini kamaytirish va soliq ma'murchiligini soddalashtirish ustuvor yo'nalish sifatida qaralmoqda.

Hozirgi kunda soliq organlari faoliyatini "soliqchi — ko'makchi" tamoyili asosida takomillashtirish, soliq to'lovchilarning huquqiy madaniyatini oshirish hamda soliq tizimini bosqichma-bosqich to'liq raqamlashtirish muhim ahamiyat kasb etmoqda. Shu bilan birga, amaliyotda yashirin iqtisodiyot ulushining mavjudligi, soliq nazoratida inson omilining saqlanib qolayotgani hamda axborot almashinuvi jarayonlaridagi ayrim tizimli jihatlar sohani yanada takomillashtirish zaruratini ko'rsatadi.

Ushbu maqolaning maqsadi — O'zbekiston soliq tizimida mavjud jarayonlarni ilmiy jihatdan tahlil qilish hamda xalqaro tajriba asosida soliq ma'murchiligi samaradorligini oshirishga qaratilgan ilmiy-amaliy takliflarni ishlab chiqishdan iborat.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI.

G'arb iqtisodchilari — S. Fisher, R. Dornbusch va R. Schmalensee [1] fikricha, soliq siyosati mustaqil tushuncha sifatida emas, balki fiskal siyosat tarkibiy qismi sifatida ko'rib chiqiladi. Ularning ta'kidlashicha, fiskal siyosat davlatning o'z daromadlari va xarajatlari bo'yicha qaror qabul qilish jarayonini ifodalaydi hamda soliq siyosati aynan shu siyosatning muhim elementlaridan biri hisoblanadi.

A.V. Aronov va V.A. Kashin [2] esa maksimal soliq siyosatining mazmunini soliq siyosatining asosiy strategiyalaridan biri sifatida talqin qiladilar. Ularning fikricha, ayrim holatlarda soliqlar sonini ko'paytirish, soliq stavkalarini oshirish hamda soliq imtiyozlarini qisqartirish davlat fiskal siyosatining strategik maqsadlariga xizmat qilishi mumkin.

I.A. Mayburov [3] soliq islohotini soliq tizimini tubdan takomillashtirish va uni davlat soliq siyosatining yangi mazmuniga moslashtirish jarayoni sifatida izohlaydi.

N.M. Dementeva [4] soliq siyosatini davlat iqtisodiy siyosatining muhim ifodasi sifatida baholaydi hamda uning mustaqil ahamiyatga egaligini ta'kidlaydi. Uning fikricha, soliq siyosati soliqlar nazariyasining ilmiy asoslariga tayangan holda shakllanishi lozim. Amalga oshirilayotgan soliq siyosatining natijalari esa davlatning iqtisodiy siyosatida zarur tuzatishlar kiritish, shuningdek, soliq tizimini takomillashtirish yo'nalishlarini belgilashga xizmat qiladi.

Karp M. V. [5] soliq siyosatini davlatning o'rta va uzoq muddatli istiqboldagi umumiy moliyaviy siyosatining tarkibiy qismi sifatida baholaydi. Unga ko'ra, soliq siyosati soliq sohasidagi davlat faoliyati konsepsiyasi, soliq mexanizmi hamda soliq tizimini boshqarish jarayonlarini o'z ichiga oladi.

O. Sitnikova [6] konsolidatsiyalashgan soliq to'lovchilar guruhini shakllantirish masalalariga e'tibor qaratib, bunday guruhni tashkil etishda aktivlarni tan olish yoki ularni maxsus qayta baholash zarurligini ta'kidlaydi. Shuningdek, guruhga kirishdan oldin korxonalarning zararlarini hisobga olish tartibini ishlab chiqish hamda konsolidatsiyalashgan soliq to'lovchining moliyaviy-xo'jalik faoliyatini yagona iqtisodiy subyekt sifatida xalqaro darajada e'tirof etilishiga alohida ahamiyat berish lozimligini qayd etadi.

Yu. Darkina [7] yirik soliq to'lovchilarning o'ziga xos xususiyatlarini tahlil qilib, ularga katta hajmdagi pul oqimlari, keng ko'lamli hujjatlar aylanmasi, turli tarkibiy bo'linmalar integratsiyasi orqali soddalashtirilgan soliqqa tortish tizimidan foydalanish hamda mamlakat ichida va xalqaro miqyosda turli kompaniyalar bilan hamkorlik aloqalarining mavjudligi xos ekanligini ta'kidlaydi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda O'zbekiston Respublikasida soliq ma'murchiligi tizimini takomillashtirish va uning strategik rivojlanish yo'nalishlarini aniqlashga qaratilgan ilmiy-uslubiy yondashuvlardan foydalanildi. Tadqiqot metodologiyasi kompleks yondashuv asosida shakllantirilib, nazariy, empirik hamda tahliliy metodlar uyg'unligiga tayandi.

Tadqiqot jarayonida avvalo soliq siyosati va soliq ma'murchiligi sohasidagi ilmiy qarashlar hamda nazariy konsepsiyalarni o'rganish maqsadida ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish usulidan foydalanildi. Xususan, xorijiy va mahalliy iqtisodchi olimlarning soliq siyosati, soliq nazorati va soliq ma'murchiligi samaradorligi bo'yicha qarashlari o'rganilib, ularning ilmiy xulosalari umumlashtirildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

2026–2030-yillarda soliq ma'murchiligi va soliq organlarini rivojlantirish strategiyasi “O'zbekiston – 2030” strategiyasiga muvofiq ishlab chiqilgan. Mazkur hujjat soliq organlari faoliyatini sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqish, soliq xizmatlarini raqamlashtirish jarayonlarini izchil davom ettirish, hisobotlarni soddalashtirish, ma'murchilikda shaffoflikni ta'minlash hamda inson resurslaridan foydalanish samaradorligini oshirishni ko'zda tutadi.

Soliq tizimida mavjud resurslardan oqilona foydalanish va tadbirkorlik subyektlariga xizmat ko'rsatish sifatini oshirish yo'lida quyidagi tizimli muammolarni bartaraf etish talab etiladi:

Birinchidan, soliq to'lovchilarga ko'rsatilayotgan xizmatlarning xalqaro standartlarga to'liq javob bermasligi, xizmat ko'rsatishning yagona modelining ishlab chiqilmaganligi hamda bepul soliq maslahatlari berish tizimining yetarli emasligi;

Ikkinchidan, daromadlarni yashirish va soliqdan bo'yin tovlash sxemalarining mavjudligi, yashirin iqtisodiyot hajmining yuqoriligi natijasida sog'lom raqobat muhitining buzilishi;

Uchinchidan, Yagona milliy audit rejas (National Audit Plan) va Muvofiqlikni yaxshilash rejasining (Compliance Improvement Plan) joriy etilmaganligi, bu esa tizimli soliq xavflarini bartaraf etish samaradorligiga salbiy ta'sir ko'rsatayotganligi;

To'rtinchidan, raqamlashtirish darajasi yuqori bo'lishiga qaramay, tashqi manba ma'lumotlaridan foydalanish va qo'shimcha soliq bazasini aniqlash bo'yicha tahliliy jarayonlarning yetarli darajada tashkil etilmaganligi;

Beshinchidan, kadrlar salohiyatini rivojlantirish bo'yicha yaxlit siyosatning mavjud emasligi va zamonaviy boshqaruv usullarining yetishmasligi natijasida hududiy organlarda kadrlar qo'nimsizligining saqlanib qolayotganligi.

Strategiyaning maqsad va vazifalari quyidagilardan iborat. Strategiyaning bosh maqsadi – 2030-yilga qadar xalqaro reytinglarda soliq siyosati va ma'murchiligining qulayligi bo'yicha O'zbekistonning dunyodagi eng ilg'or 50 ta davlat qatoridan joy olishini ta'minlashdir. Ushbu maqsadga erishish uchun quyidagi ustuvor vazifalar belgilangan:

- barqaror soliq tushumlarini ta'minlash va soliq xizmati ko'rsatishni yangi bosqichga olib chiqish;
- soliq maslahatlari tizimida innovatsion yondashuvlarni joriy etish, soliq madaniyatini yuksaltirish orqali soliq bazasini kengaytirish;
- budjetga qo'shimcha manbalarni shakllantirish, soliqdan bo'yin tovlash sxemalarining oldini olish va tadbirkorlar uchun soliq majburiyatlarini bajarishda qulay sharoitlar yaratish;
- “Big Data” texnologiyalari, sun'iy intellekt va avtomatlashtirilgan tizimlar yordamida analitik tahlillarni kuchaytirish;
- inson resurslarini boshqarishning zamonaviy tizimini joriy etish, operatsion xavflarni aniqlash, baholash va ularni minimallashtirish strategiyasini amalga oshirish.

2026–2030-yillarga mo'ljallangan Strategiyada belgilangan vazifalarni hayotga tatbiq etish maqsadida quyidagi strategik yo'nalishlar bo'yicha chora-tadbirlar amalga oshiriladi.

“Xizmatga yo'naltirilgan” yondashuv va shaffoflikni ta'minlash

Soliq organlari faoliyatida soliq to'lovchilarga xizmat ko'rsatishning sifat jihatidan yangi modelini joriy etish doirasida quyidagilar nazarda tutilgan:

- soliq to'lovchilarning murojaatlariga tezkor javob berishning yagona tizimini yaratish orqali “birorta savol javobsiz qolmasligi” tamoyilini amaliyotga joriy etish;
- soliq organlariga bo'lgan ishonchni baholash maqsadida mustaqil so'rovnomalar o'tkazish va natijalarni jamoatchilikka e'lon qilib borish;
- soliq ma'murchiligidagi muammolar, tahliliy ma'lumotlar va xavf-xatarlar bo'yicha batafsil hisobotlarni har chorakda rasmiy veb-saytda e'lon qilish;
- ortiqcha to'langan soliqlarni qaytarish jarayonini soddalashtirish uchun Yagona g'azna hisob raqami tizimidan samarali foydalanish hamda soliq hisobotlarining barqarorligi prinsipini ta'minlash;
- yuqori daromadli jismoniy shaxslarning daromadlari bo'yicha yagona elektron ma'lumotlar bazasini shakllantirish.

Soliq xatarlarini boshqarish (CRM) va sog'lom raqobat muhitini shakllantirish

Soliq majburiyatlariga rioya etishni ta'minlash va “Compliance risk management” tizimi sifatini oshirish yo'nalishida quyidagi tadbirlar amalga oshiriladi:

- sohalar kesimida soliq xavflarini aniqlash va ularni bartaraf etish bo'yicha kompleks Milliy audit rejasi hamda Muvofiqlikni yaxshilash rejalari (CIP) har yili ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinuvi orqali norasmiy faoliyat ko'rsatayotgan subyektlarni aniqlash va ularni ro'yxatga olish jarayonlarini avtomatlashtirish;
- soliq to'lovchilarning xatti-harakatlarini bashorat qiluvchi CRM modullarini va audit uchun nomzodlarni tanlash algoritmlarini yangilash;
- tadbirkorlik subyektlarining barqarorlik reytingini yuritish tartibini takomillashtirish hamda kameral nazorat samaradorligini oshirish;
- soliq qarzdorligini qarzdorning shaxsiy g'azna va maxsus hisobvaraqlaridan so'zsiz undirish hamda mol-mulkka taqiq qo'yish bo'yicha vakolatlarni optimallashtirish;
- soliqqa oid huquqbuzarliklar bo'yicha vaziyatli qo'llanmalarni muntazam e'lon qilish orqali soliq to'lovchilarning xato va kamchiliklarga yo'l qo'ymaslik choralari ko'rish.

So'nggi yillarda O'zbekiston iqtisodiyotini modernizatsiya qilishda soliq ma'muriyatchiligini isloh qilish ustuvor vazifaga aylandi. Yangi tasdiqlangan chora-tadbirlar rejasiga muvofiq, soliq tizimida tub burilish yasaydigan bir qator texnologik va huquqiy o'zgarishlar amalga oshiriladi.

1. Audit va nazoratda “aqlli” algoritmlar. Soliq auditi uchun nomzodlarni tanlash inson omilisiz, to'liq avtomatlashtirilgan algoritmlar asosida amalga oshiriladi.

2. Ma'lumotlar yaxlitligi va idoralararo integratsiya. Soliq qo'mitasi, Statistika agentligi va Adliya vazirligi o'rtasida uzluksiz ma'lumot almashinuvi yo'lga qo'yiladi.

3. Xalqaro standartlar va OECD talablari. Soliq ma'lumotlarini avtomatik almashish, soliq bazasini kamaytirish va foydani olib chiqib ketishga qarshi kurashish hamda uch darajali hujjatlashtirish tizimini joriy etish lozim.

4. Moliyaviy tranzaksiyalar nazorati va shaffoflik. Bank kartalaridagi shubhali aylanmalarni aniqlash bo'yicha avtomatlashtirilgan monitoring mexanizmlari joriy etiladi.

5. Kiberxavfsizlik va kadrlar salohiyati. Soliq qo'mitasi xodimlari uchun kiberxavfsizlik va shifrlash usullari bo'yicha muntazam o'quv-treninglar tashkil etiladi.

6. Soliq monitoringi: nazoratdan hamkorlikka o'tish. Masofaviy soliq monitoringi tizimi joriy etilib, yirik soliq to'lovchilar bilan hamkorlik asosida nazorat mexanizmlari takomillashtiriladi.

7. Raqamli iqtisodiyot va elektron tijoratni tartibga solish. Elektron tijorat va xizmatlar sohasini soliqqa tortish mexanizmlari takomillashtiriladi.

8. Ma'lumotlar bazasini optimallashtirish (OLTP va OLAP). Kundalik tranzaksiyalarni tezkor qayta ishlash hamda murakkab tahliliy ma'lumotlarni tayyorlash uchun tizim takomillashtiriladi.

9. Infratuzilmani modernizatsiya qilish va kadrlar malakasi. Soliq ma'muriyatchiligini to'liq raqamlashtirish uchun moddiy-texnik baza yangilanadi va ilg'or xalqaro tajribalar amaliyotga tatbiq etiladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O'zbekiston soliq tizimida mo'ljallangan islohotlar soliq ma'muriyatchiligini tubdan transformatsiya qilishga qaratilgan. Asosiy e'tibor "inson omili"ni kamaytirish va jarayonlarni to'liq raqamlashtirishga qaratilmoqda:

Soliq auditi va monitoringi endilikda subyektiv yondashuvdan voz kechib, ma'lumotlar tahlili (Big Data) hamda avtomatlashtirilgan algoritmlarga tayanadi. Bu halol soliq to'lovchilar uchun ma'muriy yukni kamaytiradi.

OECD standartlari va BEPS talablarining joriy etilishi milliy iqtisodiyotning shaffofligini oshiradi hamda xalqaro maydonda O'zbekistonning investitsiyaviy jozibadorligini mustahkamlaydi.

Ma'lumotlar bazasining OLTP va OLAP tizimlariga ajratilishi hamda kiberxavfsizlikning kuchaytirilishi soliq organlarining tahliliy salohiyatini yangi bosqichga olib chiqadi.

Elektron tijorat va bank tranzaksiyalarining masofaviy nazorati yashirin iqtisodiyot ulushini qisqartirish hamda soliq bazasini kengaytirishda asosiy drayver bo'lib xizmat qiladi.

Xulosa o'rnida aytish mumkinki, ushbu chora-tadbirlarning kompleks amalga oshirilishi davlat budjeti daromadlarining barqarorligini ta'minlash bilan birga, soliq to'lovchilar uchun qulay va adolatli raqamli muhitni shakllantiradi.

Xorijiy tajribani o'rganish natijalari soliq siyosati samaradorligini baholash bo'yicha ko'p komponentli mualliflik yondashuvini shakllantirishga imkon berdi, xususan:

- umuman iqtisodiyotga soliq yukining darajasini real baholash uchun soliqqa tortilmaydigan yoki imtiyozli oborotlar, obyektlar hamda alohida soliq to'lovchilarning tarmoqlari va guruhlar bo'yicha yondashuvning ahamiyatligi;
- davlat faoliyatini ta'minlash uchun davlat budjeti daromad qismida soliq tushumlari prognoz ko'rsatkichlarini kafolatlangan holda ta'minlash;
- soliq risklarini kamaytirish;
- resurs yondashuvidan foydalanish va maqsadli yondashuv orqali amalga oshirilayotgan soliq siyosatining sifati hamda belgilangan maqsadlarga erishish.

Yuqorida keltirilgan takliflar O'zbekistonda soliq ma'murchiligini yanada takomillashtirish va raqamlashtirish amaliyotini joriy etish orqali soliq ma'murchiligini rivojlantirishga xizmat qiladi, deb hisoblaymiz.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Jo'rayev A., Safarov G'. Soliq nazariyasi. O'quv qo'llanma. – T.: "Iqtisod-moliya", 2005. – 48 b.
2. Аронов А. В., Кашин В. А. Налоги и налогообложение: учебное пособие. – М.: Магистр, 2007. – С. 99–100.
3. Камалнев Тимур Шамилович. Налоговое администрирование крупнейших налогоплательщиков. Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата экономических наук. – Москва, 2009.
4. Майбуров И. А. Налоги и налогообложение: учебник для студентов вузов / под ред. И. А. Майбукова. – М.: Юнити-Дана, 2007. – 655 с.
5. Юнак Алексей Алевтинович. Проблемы правового регулирования налогового контроля и учета крупнейших налогоплательщиков. Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата юридических наук. – Москва, 2009. – С. 12.
6. Дементева Н. М. Налоговая политика государства. – Электронный ресурс. – Режим доступа: https://nsuem.ru/science/publications/science_notes/issue.php?element_id=1689
7. Карп М. В. Налоговый менеджмент: учебник для вузов. – М.: Юнити-Дана, 2001. – 39 с.
8. Ситникова Ольга Владимировна. Совершенствование налогообложения крупнейших консолидированных налогоплательщиков. Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата экономических наук. – Москва, 2012.
9. Даркина Ю. А. Особенности налогового администрирования крупнейших налогоплательщиков. // Interactive Science. – 2019. – № 3 (37).
10. Soliq qo'mitasi ma'lumotlari. – <https://www.soliq.uz>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 3

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
